

Problema 1. Să se afle toate numerele naturale n care se pot scrie ca $d_1 + d_2 + d_3$ unde d_1, d_2 și d_3 sunt divizori pozitivi distincti ai lui n .

Soluție. Să presupunem că n are această proprietate. Fie $n = d_1 + d_2 + d_3$. Atunci, $d_2 + d_3 = n - d_1$, dar d_1 este un divizor al lui n , deci

$$d_1 \mid n - d_1 = d_2 + d_3.$$

În mod analog, obținem că $d_2 \mid d_1 + d_3$ și că $d_3 \mid d_1 + d_2$. Fără a restrânge generalitatea, fie $d_1 < d_2 < d_3$. Deoarece $d_3 \mid d_1 + d_2$ și $d_1 + d_2 < 2d_3$, atunci $d_3 = d_1 + d_2$. Prin urmare, $n = 2d_3$, adică n este divizibil cu 2.

Mai departe, deoarece $d_2 \mid d_1 + d_3$, substituind, obținem $d_2 \mid 2d_1 + d_2$, deci $d_2 \mid 2d_1$. Știm că $2d_1 < 2d_2$, de unde reiese că $d_2 = 2d_1$, adică $3d_1 = d_3 \mid n$, deci $3 \mid n$.

Prin urmare, dacă n are această proprietate, atunci este divizibil cu 6. Pe de altă parte, dacă $n = 6k$, atunci $n = k + 2k + 3k$, deci toate numerele divizibile cu 6 au proprietatea dorită. În concluzie, doar multiplii de 6 au proprietatea cerută.

A (1p). enunțarea în mod corect a familiei numerelor care satisfac cerința ($n = 6k$)

B (1p). demonstrarea ca orice număr de forma $n = 6k$ satisface cerința

C (1p). demonstrarea că dacă n satisface cerința, atunci n este divizibil cu 2

D (1p). demonstrarea că dacă n satisface cerința, atunci n este divizibil cu 3

E (0p). rezolvarea problemei pentru orice valori particulare ale lui n

Problema 2. Fie a, b, c numere întregi cu suma egală cu zero. Să se demonstreze că

$$ab^3 + bc^3 + ca^3 \leq 0.$$

Soluție. Se observă că

$$\begin{aligned}(ab^3 + bc^3 + ca^3) + ((ab)^2 + (bc)^2 + (ca)^2) &= ab^2(a + b) + bc^2(b + c) + ca^2(c + a) \\ &= ab^2(-c) + bc^2(-a) + ca^2(-b) \\ &= -abc(a + b + c) = 0.\end{aligned}$$

Prin urmare, avem $ab^3 + bc^3 + ca^3 = -((ab)^2 + (bc)^2 + (ca)^2) \leq 0$, ceea ce trebuia demonstrat. Egalitatea are loc pentru $a = b = c = 0$.

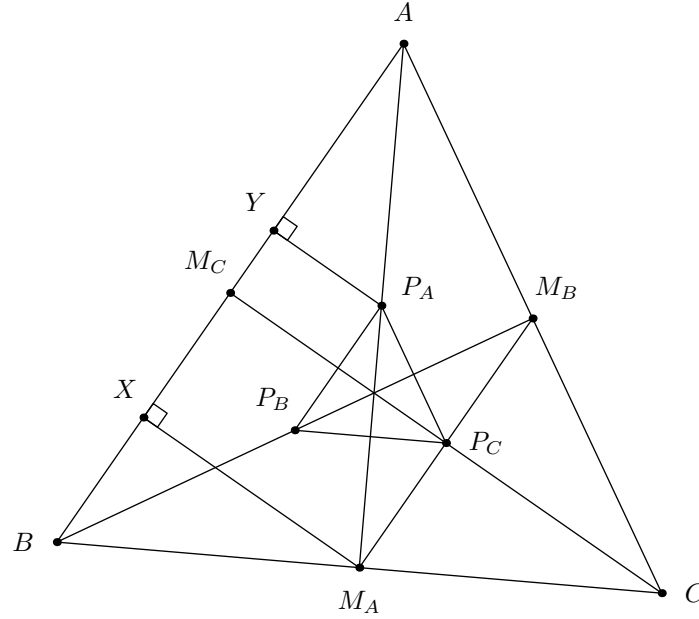
A1 (2p). manipularea identității din enunț prin adunarea unei identități auxiliare

A2 (5p). finalizarea corectă a problemei în urma metodei de la punctul **A1**

B (0p). rezolvarea problemei pentru orice valori particulare ale numerelor a, b, c

C (0p). menționarea cazului de egalitate

Problema 3. Fie ABC un triunghi oarecare. Se știe că triunghiul determinat de mijloacele medianelor este echilateral. Să se demonstreze că și triunghiul ABC este echilateral.

Soluție. Fie M_A mijlocul laturii BC și P_A mijlocul medianei AM_A . Definim punctele M_B, M_C și P_B, P_C în mod analog. Vom demonstra că laturile triunghiului $P_A P_B P_C$ sunt paralele cu cele ale triunghiului ABC .

Atunci, deoarece unghiurile tirunghiului $P_A P_B P_C$ sunt de 60° , cele ale triunghiului ABC vor fi de 60° sau 120° , dar au suma 180° , deci sunt toate de 60° , ceea ce încheie demonstrația.

Proiectăm punctele M_A și P_A pe latura AB în X și Y . Atunci, deoarece $M_A X \parallel P_A Y$ și P_A este mijlocul segmentului AM_A , obținem că $P_A Y$ este linie mijlocie în triunghiul $AM_A X$, deci $P_A Y = M_A X/2$, adică

$$\text{dist}(P_A, AB) = \frac{1}{2} \text{dist}(M_A, AB).$$

În mod analog, obținem că $\text{dist}(P_B, AB) = \text{dist}(M_B, AB)/2$. Pentru că M_A și M_B subț mijloacele laturilor BC și AC , obținem că $M_A M_B$ este linie mijlocie în triunghiul ABC , deci $M_A M_B \parallel AB$, adică $\text{dist}(M_A, AB) = \text{dist}(M_B, AB)$. În concluzie,

$$\text{dist}(P_A, AB) = \frac{1}{2} \text{dist}(M_A, AB) = \frac{1}{2} \text{dist}(M_B, AB) = \text{dist}(P_B, AB),$$

adică $P_A P_B \parallel AB$. În mod analog, obținem că $P_B P_C \parallel BC$ și că $P_C P_A \parallel CA$, ceea ce încheie demonstrația, precum a fost menționat anterior.

A1 (1p). menționarea suficienței paralelismului dintre laturile triunghiurilor $P_A P_B P_C$ și ABC

A2 (2p). demonstrarea suficienței de la punctul **A1**

B1 (1p). considerarea perpendicularelor punctelor P_A și M_A etc. pe laturile triunghiului ABC

B2 (2p). utilizarea ideii de la punctul **B1** pentru a demonstra paralelismul $P_A P_B \parallel M_A M_B$

C (1p). finalizarea problemei prin utilizarea paralelismului $AB \parallel M_A M_B$

Problema 4. Rațiu și Horațiu joacă un joc pe o tablă 100×100 , care inițial are toate celulele colorate cu alb, începând cu Rațiu. La o mutare, un jucător colorează cu negru o celulă albă. Dacă un jucător colorează cu negru o celulă care are o latură comună cu altă celulă neagră, acesta pierde. Să se determine cine are strategie de câștig.

Soluție. Vom demonstra că Horațiu are strategie de câștig. Notăm cu $[i, j]$ celula de pe linia i și coloana j , numerotând liniile și coloanele în mod crescător începând cu colțul stânga-sus.

Strategia lui Horațiu este să joace ca și Rațiu, dar simetric față de centrul tablei. Dacă Rațiu colorează celula $[i, j]$, atunci Horațiu colorează celula $[101 - i, 101 - j]$ la următoarea mutare.

Se observă că după fiecare mutare a lui Horațiu, configurația de celule negre este simetrică față de centrul tablei. Prin urmare, dacă la mutarea sa Rațiu colorează celula $[i, j]$, aceasta era precedent albă, deci din simetria tablei față de centru și celula $[101 - i, 101 - j]$ este albă. Prin urmare, strategia lui Horațiu constă doar în mutări valide.

Ramâne de demonstrat că Horațiu nu are cum să piardă. Jocul fiind finit, acest lucru demonstrează că strategia menționată mai sus este câștigătoare. Pentru o celulă $C = [i, j]$, vom nota cu $C' = [101 - i, 101 - j]$ simetricul lui C față de centrul tablei.

Să presupunem că la un moment dat, Horațiu colorează (conform strategiei) celula C și pierde. Atunci, mai există o celulă colorată K care are o latură comună cu C . De asemenea, acest lucru înseamnă că la mutarea precedentă, Rațiu a colorat celula $C' \neq K$ (simetricul unei celule față de centrul tablei nu poate fi adicant cu celula inițială).

Prin urmare, celula K era colorată și înaintea mutării lui Rațiu. Atunci, folosind simetria celulelor colorate, înseamnă că și celula K' este colorată, ceea ce ar însemna că, la mutarea sa, Rațiu colorează celula C' care are o latură comună cu K' , ceea ce ar însemna că pierde, iar jocul se termină, o contradicție.

Prin urmare, Horațiu are strategie de câștig.

A (1p). formularea unei strategii de câștig

B (2p). demonstrarea că strategia de la punctul **A** constă în mutări valide

C (3p). demonstrarea că strategia de la punctul **A** garantează câștigul

D (0p). numirea jucătorului care are strategie de câștig

Problema 5. La o firmă de construcții lucrează niște muncitori, unii dintre care sunt dușmani. Aceștia vin la muncă cu 100 de autobuze, astfel încât nu există doi dușmani în același autobuz. Ajunși pe șantier, șeful lor dorește să îi împartă în brigăzi de măcar doi oameni, fără a include doi dușmani în aceeași brigadă. Să se demonstreze că există o împărțire în cel mult 100 de brigăzi, sau nu există nicio împărțire în brigăzi.

Soluție. Să presupunem că există o împărțire a muncitorilor într-un număr oarecare de brigăzi. Numim această împărțire $\mathcal{P}_1$. Vom crea o împărțire $\mathcal{P}_2$ a muncitorilor în cel mult 100 de brigăzi în mod algoritmic.

Inițial, formăm 100 de grupe, $G_1, \dots, G_{100}$ unde grupa G_i conține persoanele din al i -lea autobuz. Dacă toate grupele au zero sau măcar doi muncitori, nu facem nimic. Dacă există o grupă G_k cu exact un muncitor m , o alegem și facem următoarea operație:

Extragem colegii din brigada lui m în cadrul împărțirii $\mathcal{P}_1$ din grupele lor actuale și îi mutăm în grupa G_k . Făcând această operație, ne asigurăm că G_k va conține măcar doi oameni. În plus, la operațiile ce urmează, oamenii din grupa G_k nu își mai vor schimba grupa deloc.

Ca un membru să își schimbe grupa în operațiile următoare, trebuie să se afle într-o brigadă comună în cadrul împărțirii $\mathcal{P}_1$ cu un membru din noua grupă în care se duce, ceea ce este imposibil, deoarece grupa G_k este în sine o brigadă completă din împărțirea $\mathcal{P}_1$.

Prin urmare, procesul de operații este finit, iar cele 100 de grupe (unele dintre care pot fi vide) în urma succesiunii de operații vor constitui brigăzile din împărțirea dorită $\mathcal{P}_2$.

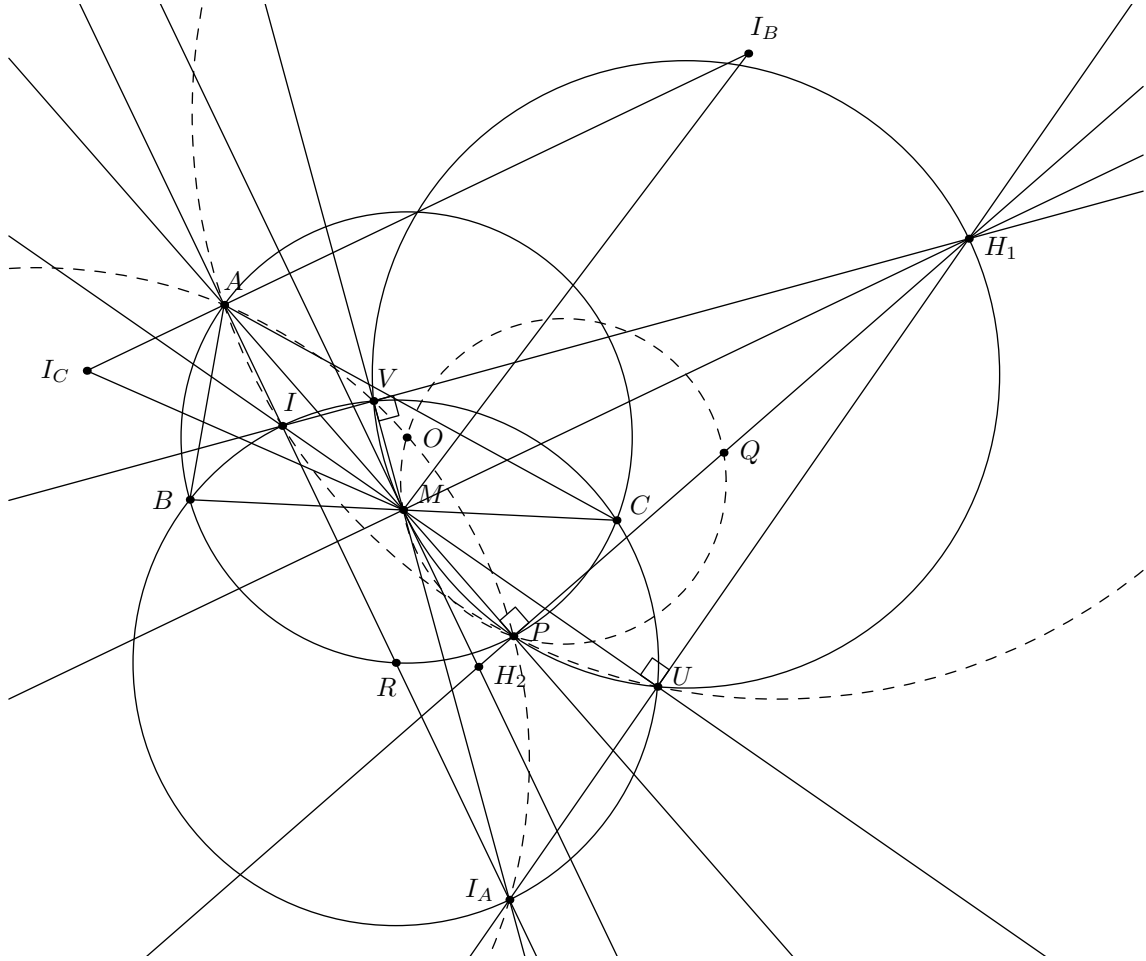
A1 (3p). formularea unui algoritm de împărțire în brigăzi

A2 (7p). demonstrarea validității algoritmului de la punctul **A1**

B (1p). finalizarea soluției

C (0p). rezolvarea problemei în orice configurație particulară

Problema 6. Fie ABC un triunghi, cu $AB < AC$. Notăm cu O centrul cercului circumscris, cu I centrul cercului înscris și cu I_A, I_B și I_C centrele cercurilor exînscrise opuse vârfurilor A, B și C , respectiv. Fie M mijlocul laturii BC și H_1, H_2 ortocentrele triunghiurilor MII_A și MI_BI_C . Să se arate că paralela la BC prin O trece prin mijlocul segmentului H_1H_2 .

Soluție. Pentru orice puncte X, Y, Z , notăm cu (XYZ) cercul circumscris triunghiului XYZ . Fie P a doua intersecție a dreptei AM cu (ABC) .

Lema 1. Liniile H_1P și MP sunt perpendiculare.

Fie U a doua intersecție a dreptei MI cu (IBC) . Se observă că I_A se află pe (IBC) și fie V a doua intersecție a dreptei MI_A cu (IBC) . Din puterea punctului în (IBC) și (ABC) , avem

$$MI \cdot MU = MV \cdot MI_A = MB \cdot MC = MA \cdot MP,$$

așa că mulțimile de puncte $\{A, I, P, U\}$ și $\{A, I_A, P, V\}$ sunt conciclice. Prin urmare,

$$\angle PUM = \angle PUI = \angle PAI = \angle PAI_A = \angle PVI_A = \angle PVM.$$

În concluzie, punctele P, M, U, V sunt conciclice.

În (IBC) , segmentul II_A este diametru, deci U și V sunt proiecțiile lui I_A și I pe dreptele IM și $I_A M$, respectiv. Deoarece H_1 este ortocentrul triunghiului MII_A , atunci tripletele de puncte $\{H_1, V, I\}$ și $\{H_1, U, I_A\}$ sunt coliniare, așa că

$$\angle MVH_1 = 90^\circ = \angle MUH_1,$$

deci MH_1 este diametru în (MUV) . În concluzie, pentru că punctul P se află pe (MUV) reiese că $\angle MPH_1 = 90^\circ$, deci lema este demonstrată. În mod analog, obținem

Lema 2. Liniile H_2P și MP sunt perpendiculare.

Fie Q mijlocul segmentului H_1H_2 . Vom arăta că punctele $\{O, P, Q, M\}$ sunt conciclice, ceea ce încheie soluția, deoarece combinând Lemele 1 și 2, avem $\angle MPQ = 90^\circ$, deci $\angle MOQ = 90^\circ$ așa că $OQ \parallel BC$, ceea ce este echivalent cu concluzia.

Din definițiile ortocentrelor H_1 și H_2 reiese că $MH_1 \perp II_A$ și $MH_2 \perp I_BI_C$. În plus, știm că $II_A \perp I_BI_C$ deci $MH_1 \perp MH_2$, deci $QH_1 = QM = QH_2$. Prin urmare,

$$\angle PQM = 2\angle PH_1M = 2\angle PUM = 2\angle PAI.$$

Fie R a doua intersecție a dreptei AI cu (ABC) . Folosind egalitatea anterioară obținem

$$\angle PQM = 2\angle PAI = 2\angle PAR = \angle POR = \angle POM,$$

deci $\{O, P, Q, M\}$ sunt conciclice, ceea ce încheie demonstrația precum am menționat anterior.

A1 (1p). citarea lemei 1

A2 (3p). demonstrarea faptului că punctele P, M, U, V sunt conciclice

A3 (5p). utilizarea proprietății de la punctul **A2** pentru a demonstra lema 1

B (1p). citarea lemei 2 și precizarea că demonstrația este echivalentă cu cea a lemei 1

C1 (1p). menționarea suficienței conciclicității punctelor O, P, Q, M pentru finalizare

C2 (3p). demonstrarea proprietății de la punctul **C1** și finalizarea soluției

Problema 7. Aflați dacă există un șir crescător de numere naturale nenule distincte astfel încât orice număr natural destul de mare poate fi scris în mod unic ca suma a doi termeni (posibil egali) ai șirului.

Soluție. Vom demonstra că răspunsul este negativ. Să presupunem că un astfel de șir $a_1, a_2, \dots$ există. Atunci, orice $n > n_0$ se poate scrie în mod unic ca $a_i + a_j$. Alegem T pentru care toți termenii a_i cu $i \geq T$ sunt mai mari ca n_0 .

Atunci, pentru orice $i, j \geq T$ numerele $a_i + a_j$ sunt mai mari ca n_0 , prin urmare sunt distincte două câte două, așa că și diferențele $a_i - a_j$ pentru $i, j \geq T$ sunt diferite două câte două. Pentru simplitate, vom reindexa șirul micșorând indicii cu T

$$a_1, a_2, a_3, \dots \mapsto a_{1-T}, \dots, a_{-1}, a_0, a_1, \dots$$

Conform indexării noi, diferențele $a_i - a_j$ pentru orice $i, j > 0$ sunt diferite două câte două. Vom estima câți termeni ai șirului mai mici ca N putem avea, pentru un număr natural N oarecare. Să presupunem ca $a_n < N$. Fixăm un număr natural $\Delta < n$. Atunci

$$\frac{\#_p^2}{2} < \sum_{k=1}^{\#_p} k \leq \sum_{k=1}^{\Delta} \sum_{\substack{1 \leq i, j \leq n \\ j-i=k}} (a_j - a_i) \leq \sum_{k=1}^{\Delta} kN = N \cdot \frac{\Delta(\Delta+1)}{2},$$

unde $\#_p$ este numărul de perechi de indici $2 \leq i, j \leq n$ pentru care $1 \leq j - i \leq \Delta$. Se poate observa ușor că $\#_p \geq \Delta(n - \Delta)$. Substituind în inegalitatea precedentă reiese că

$$n \leq \Delta + \sqrt{N + \frac{N}{\Delta}}.$$

Prin urmare, avem $n \leq N^{1/3}$ sau putem substitui $\Delta = \lfloor N^{1/3} \rfloor$ în inegalitatea de mai sus. Astfel obținem că $n \leq \sqrt{N}(1 + \varepsilon_N)$ unde ε_N este un termen de eroare care tinde la 0 când N tinde la infinit, deci avem cel mult $f(N) := T + \sqrt{N}(1 + \varepsilon_N)$ termeni ai șirului mai mici ca N .

Prin urmare, numărul de sume $a_i + a_j$ care nu depășesc N este cel mult

$$\binom{f(N)}{2} + f(N) = N \cdot \frac{(1 + \varepsilon_N)^2}{2} + \sqrt{N} \cdot \frac{3(1 + \varepsilon_N)}{2} + C,$$

unde C este o constantă. Pe de altă parte, deoarece orice număr natural $n > n_0$ poate fi scris ca $a_i + a_j$, cantitatea de mai sus trebuie să fie mai mare sau egală cu $N - n_0$. Pentru N destul de mare, acest lucru este fals, rezultând într-o contradicție.

A1 (1p). menționarea faptului că diferențele $a_i - a_j$ sunt distincte, de la un rang în colo

A2 (2p). demonstrarea proprietății de la punctul **A1**

B1 (1p). considerarea unei sume de diferențe de forma $a_i - a_j$

B2 (2p). considerarea unei sume de diferențe de forma $a_i - a_j$ unde $1 \leq |i - j| \leq \Delta$

B3 (5p). mărginirea în două moduri a sumei de la punctul **B2** în scopul estimării numărului termenilor șirului mai mici ca o constantă

C (2p). utilizarea estimărilor de la punctul **B3** pentru a concluziona că un șir nu există

Problema 8. Să se arate că dacă N este un număr natural destul de mare, atunci pentru orice permutare $\pi_1, \dots, \pi_N$ a numerelor $1, \dots, N$ măcar, 11% dintre perechile i, j de numere de la 1 la N satisfac $(i, j) = 1 = (\pi_i, \pi_j)$.

Soluție. Considerăm un graf cu vârfurile $v_1, v_2, \dots, v_N$. Trasăm o muchie albastră între v_i și v_j dacă $(i, j) = 1$ și o muchie roșie dacă $(\pi_i, \pi_j) = 1$. Astfel, problema este echivalentă cu a arăta că dacă N este destul de mare, măcar 11% dintre toate perechile de vârfuri sunt unite de muchii de ambele culori. Notând cu e_a și e_r numărul de muchii albastre și roșii respectiv, este suficient să demonstrăm că

$$e_a + e_r \geq \binom{N}{2} \left(1 + \frac{11}{100}\right). \quad (1)$$

Deoarece $\pi_1, \pi_2, \dots, \pi_N$ este o permutare a numerelor $1, 2, \dots, N$ se observă că $e_a = e_r$. În plus, deoarece $\varphi(k)$ numără toate numerele naturale cel mult egale cu k și relativ prime cu k , obținem relația

$$e_a = e_r = \Phi(N) := \sum_{k=1}^N \varphi(k). \quad (2)$$

Pentru orice $d \mid n$, fie M_d mulțimea numerelor $k \in \{1, \dots, n\}$ pentru care $(k, n) = d$. Se observă că mulțimile M_d , luate după toți divizorii lui n formează o partiție a mulțimii $\{1, \dots, n\}$. Pe de altă parte, dacă $k \in M_d$, atunci $k = d \cdot l$ unde $l \leq n/d$ și $(l, n/d) = 1$, așa că $|M_d| = \varphi(n/d)$. Prin urmare, obținem

$$n = \sum_{d \mid n} |M_d| = \sum_{d \mid n} \varphi\left(\frac{n}{d}\right) = \sum_{d \mid n} \varphi(d).$$

Aplicând inversiune Möbius pe această identitate și înlocuind în ecuația (2), obținem

$$\begin{aligned} \Phi(N) &= \sum_{k=1}^N \varphi(k) = \sum_{k=1}^N \sum_{d \mid k} \mu(d) \cdot \frac{k}{d} = \sum_{k=1}^N k \sum_{d \mid k} \frac{\mu(d)}{d} \\ &= \sum_{d=1}^N \frac{\mu(d)}{d} \sum_{\substack{k=1 \\ d \mid k}}^N k = \sum_{d=1}^N \mu(d) \sum_{l=1}^{\lfloor N/d \rfloor} l = \frac{1}{2} \sum_{d=1}^N \mu(d) \left\lfloor \frac{N}{d} \right\rfloor \left(\left\lfloor \frac{N}{d} \right\rfloor + 1 \right). \end{aligned} \quad (3)$$

Vrem să obținem o margine inferioară pentru $\Phi(N)$. Folosind inegalitatea $x \geq \lfloor x \rfloor > x - 1$ și faptul că funcția μ ia doar valorile $0, \pm 1$ obținem că

$$\mu(d) \left\lfloor \frac{N}{d} \right\rfloor \left(\left\lfloor \frac{N}{d} \right\rfloor + 1 \right) \geq \mu(d) \left(\frac{N}{d} \right)^2 - \frac{N}{d},$$

iar substituind acest lucru în ecuația (3) reiese că

$$\Phi(N) \geq \frac{1}{2} \sum_{d=1}^N \left(\mu(d) \left(\frac{N}{d} \right)^2 - \frac{N}{d} \right) = \frac{N^2}{2} \sum_{d=1}^N \frac{\mu(d)}{d^2} - \frac{N}{2} \sum_{d=1}^N \frac{1}{d}. \quad (4)$$

Vom estima, pe rând, ambele sume din ecuația precedentă. Pentru prima sumă, se observă că

$$\begin{aligned} \frac{N^2}{2} \sum_{d=1}^N \frac{\mu(d)}{d^2} &= \frac{N^2}{2} \left(\sum_{d=1}^{\infty} \frac{\mu(d)}{d^2} - \sum_{d > N} \frac{\mu(d)}{d^2} \right) \geq \frac{N^2}{2} \prod_{p \text{ prim}} \left(1 - \frac{1}{p^2} \right) - \frac{N^2}{2} \sum_{d > N} \frac{1}{d^2} \\ &\geq \frac{N^2}{2} \prod_{p \text{ prim}} \left(\sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{p^{2k}} \right)^{-1} - \frac{N^2}{2} \sum_{d > N} \frac{1}{d(d-1)} = \frac{N^2}{2\zeta(2)} - \frac{N}{2}, \end{aligned} \quad (5)$$

unde $\zeta(2)$ este suma inverselor tuturor pătratelor perfecte naturale nenule. Pentru a estima a doua sumă, fie n numărul natural pentru care $2^n \leq N < 2^{n+1}$. Atunci, avem

$$\sum_{d=1}^N \frac{1}{d} \leq \sum_{d=1}^{2^{n+1}-1} \frac{1}{d} = \sum_{k=0}^n \sum_{d=2^k}^{2^{k+1}-1} \frac{1}{d} \leq \sum_{k=0}^n \sum_{d=2^k}^{2^{k+1}-1} \frac{1}{2^k} = n+1 \leq \log_2 N + 1. \quad (6)$$

Folosind inegalitățile (5) și (6) în ecuația (4), obținem marginea inferioară

$$\Phi(N) \geq \frac{N^2}{2\zeta(2)} - \left(N + \frac{N \log_2 N}{2} \right).$$

Revenind la inegalitatea (1) și utilizând marginea inferioară pe care am obținut-o anterior, în urma rearanjării termenilor, este suficient să demonstrăm că pentru N destul de mare

$$N^2 \left(\frac{1}{\zeta(2)} - \frac{111}{200} \right) \geq N \log_2 N + N \cdot \frac{289}{200}.$$

Această inegalitate este adevărată pentru N destul de mare, dacă $1/\zeta(2) > 111/200$. Pentru a arăta acest lucru, se observă că

$$\zeta(2) = 1 + \frac{1}{4} + \sum_{k=3}^{\infty} \frac{1}{k^2} < \frac{5}{4} + \sum_{k=3}^{\infty} \frac{1}{k(k-1)} = \frac{7}{4},$$

așa că $1/\zeta(2) > 4/7 > 111/200$, ceea ce trebuia demonstrat.

A (1p). interpretarea problemei în termeni de grafuri și obținerea inegalității (1)

B (1p). observarea faptului că $e_a = e_r$ și obținerea formulei (2)

C (1p). demonstrarea sau citarea identității $\sum_{d|n} \varphi(d) = n$.

D (2p). aplicarea inversiunii Möbius pe identitatea de la punctul **C** și obținerea ecuației (3)

E (2p). obținerea inegalității (4)

F (2p). obținerea inegalității (5)

G (1p). obținerea inegalității (6)

H (1p). estimarea lui $\zeta(2)$ și finalizarea problemei folosind marginea inferioară a lui $\Phi(n)$